

5. Delovni list

DVAKRAT ZVEČANI TERCKVARTAKORD (francosko nemški oziroma nemško francoski akord)

v sebi združuje – od tod pa ima tudi ime –

1. LASTNOSTI zvečanega kvintsektakorda in zvečanega terckvartakorda, torej nemškega in francoskega akorda. Po zvoku je enak – enharmoničen z nemškim akordom (torej tudi z D7), po zgradbi pa gre za terckvartakord – kot je to francoski akord, le da vsebuje še en alteriran ton ($\uparrow 2$ lestvično stopnjo). Francosko nemški akord lahko srečamo samo v duru, kot drugi obrat četverozvoka II z zvišanima primo in terco ter znižano kvinto.

27. primer: nemški, francosko nemški in francoski akord

samo
v duru

#6	#6	#6
(b)5	#4	#4
	3	3
	II	II
	-5	(-5)
	+3	+3
	+1	
nem.	fr.-nem.	fr.

2. GRADNJA IN OZNAČEVANJE

Akord nastopa vedno v popolni obliki, označevanje prikazuje prejšnji primer.

3. DOSEGANJE IN RAZVEZOVANJE

Nastopa samostojno in kot nekaordičen pojav, slednji vedno za akordoma II ali S. Razvezuje se vedno v T kvartsektakord, bodisi kot samostojen akord bodisi kot nastop dvojnega zadržka na D.

Zgleda:

~ vpišite funkcijske ter generalbasne označbe

28. F. Chopin: Poloneza Op. 40, št. 2

Sostenuto

29. R. Schumann: »Dichterliebe«, Op. 48, št.12
DOMINANTNI ČETVEROZVOK Z ZVIŠANO KVINTO**1. LASTNOSTI, GRADNJA IN OZNAČEVANJE**

D četverozvok z zvišano kvinto lahko nastopi v osnovni obliki ali v enem od obratov. Akord je vedno popolno zgrajen obliki, nastopa pa le v duru.

30. primer: D četverozvok z zvišano kvinto

samo v duru	samo v duru
----------------	----------------

#6	7
2	#5
D	D
+5	+5

2. DOSEGANJE IN RAZVEZOVANJE

Nastopa samostojno in kot neakordičen pojav, slednji za D trozvokom ali četverozvokom. Razvezuje s praviloma v T s podvojeno terco (ki predstavlja razvez intervala zvečane sekste v prejšnjem akordu). Včasih je pri T poleg terca podvojen še osnovni ton in s tem opuščena kvinta.

Zgleda:

~ vpišite funkcijske ter generalbasne označbe

31. F. Chopin: Sonata v b- molu, Op. 35, 1. st.
32. L. van Beethoven: Godalni kvartet, Op. 18, št. 4, 2. st.

Andante scherzoso quasi allegretto

Zanimiva sta še

DVAKRAT ZVEČANI KVINTSEKSTAKORD (Skrjabinov akord),

33. primer: Skrijabinov akord

samo v duru	samo v duru
----------------	----------------

#6	6
5	5
S	vii
-3	-3
+1	

ki se razvezuje v T oziroma S kvartsekstakord.

34. A. Skrjabin: Poeme tragique, Op. 34

»TRISTANOV AKORD«,

ki ga je moč razumeti tudi kot appoggiaturo na fr./D:

35. R. Wagner: *Tristan in Izolda, Preludij*

Langsam und schmachtend

The image shows a musical score for the piano introduction of Wagner's *Tristan and Isolde* Prelude. The tempo is marked 'Langsam und schmachtend'. The score is in G major (one sharp) and 3/4 time. It features a piano introduction with a 'Tristan chord' (F#-D-F) in the right hand and a bass line. The chord is marked with 'app.' (appoggiatura) and 'pp' (pianissimo). Below the score, the chord functions are listed as: a: I (VI) Fr. V.

Poleg naštetih nastopa v praksi še dolga vrsta stabilno alteriranih akordov, ki nimajo posebnih imen. Označujemo jih z ustrezno funkcijsko označbo, pod katero so označeni alterirani toni v akordu (+5,-1...).

Vaja:

~ harmonizirajte, vpišite funkcijske ter generalbasne označbe in označite modulacije. Poimenujte glasbeno celoto, ki jo predstavlja spodnja vaja.

86.

The exercise consists of three systems of musical notation, each with a bass line and a corresponding set of chord and fingering symbols below it. The key signature is G major (one sharp).

System 1:

- Chord symbols: $\sharp 6$, 6 - 5, $\sharp 4$, 6 $\sharp 6$, 4, 6 5 6, 6
- Fingering: 5, 4 3 -, 3, 4 2, 3, 4 3, 6

System 2:

- Chord symbols: 7, $b6$ —, $b7$ - b , $b4$, 7 - 6 - , $b6$ - $b5$ —, 4 6, $b9$ 8
- Fingering: $b3$ —, 5 $b5$, 3, $b5$ - 4 - , $b5$ - , 3 $b3$, $b3$ 2, 3 $b3$, $b3$, $b3$

System 3:

- Chord symbols: 5 6 $\sharp 2$, $\sharp 6$, $b6$ $\sharp 7$, 6 5, 6 7 $\sharp 12$ 13, $\sharp 6$ 5 7, $b5$ $\sharp 6$, 8 7 6 6, \sharp
- Fingering: \sharp -, $\sharp 4$, $b3$, 4 \sharp , $\sharp 5$ 6 -, 4 \sharp , $\sharp 4$, $\sharp 3$, 4 \sharp , 5